

Informacja o wynikach egzaminu gimnazjalnego '2005 w części humanistycznej w województwie śląskim

Niniejsze opracowanie ma na celu prezentację wyników egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej uzyskanych przez uczniów kończących третią klasę gimnazjum.

1. Uczestnicy egzaminu

Do tegorocznego egzaminu gimnazjalnego w województwie śląskim zostało zgłoszonych 63 506 trzecioklasistów z 737 gimnazjów. Do części humanistycznej przystąpiło 62 876 uczniów, w tym 30 686 dziewcząt i 32 190 chłopców. Z tej części egzaminu gimnazjalnego zwolniono 99 laureatów wojewódzkich konkursów przedmiotowych. Wszyscy laureaci otrzymali maksymalną liczbę punktów, czyli 50. Z obowiązku przystąpienia do egzaminu gimnazjalnego zwolniono także, z przyczyn losowych lub zdrowotnych, 184 uczniów na udokumentowane wnioski dyrektorów szkół.

Tabela 1. Zdający z uwzględnieniem lokalizacji szkół

Lp.	Lokalizacja szkoły	Uczniowie		Szkoly	
1.	Miasta powyżej 100 tys. mieszkańców	29 258	46,5%	324	44%
2.	Miasta od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	15 333	24,4%	151	20,5%
3.	Miasta poniżej 20 tys. mieszkańców	4 845	7,7%	50	6,8%
4.	Gminy wiejskie	13 440	21,4%	212	28,8%
Ogółem		62 876	100%	737	100%

W dniu egzaminu z przyczyn losowych lub zdrowotnych do części humanistycznej nie przystąpiło 446 uczniów. Egzamin unieważniono 4 uczniom, a 2 uczniów spośród piszących przerwało egzamin.

Większość uczniów rozwiązywała zadania zestawu standardowego, dla uczniów z dysfunkcjami przygotowano dostosowane zestawy egzaminacyjne.

Tabela 2. Zastosowane zestawy zadań egzaminacyjnych

Typ zestawu	Symbol zestawu	Liczba uczniów
Standardowy dla uczniów bez dysfunkcji oraz uczniów z dysleksją	GH-A1-052 GH-B1-052 GH-C1-052	61 485
Dostosowany dla uczniów słabo widzących (druk powiększony - 16 pkt)	GH-A4-052	75
Dostosowany dla uczniów słabo widzących (druk powiększony - 24 pkt)	GH-A5-052	32
Dostosowany dla uczniów niewidomych	GH-A6-052	1
Dostosowany dla uczniów niesłyszących/ słabo słyszących	GH-A7-052	140
Dostosowany dla uczniów z trudnościami w uczeniu się	GH-A8-052	1 143
Razem piszących		62 876

Wśród rozwiązujących zadania zestawu standardowego w części humanistycznej znalazło się 4 051 uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się (z dysleksją). Uczniowie z dysleksją stanowili 6,6% piszących egzamin.

Czas trwania egzaminu gimnazjalnego wynosił 120 minut. Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi mieli prawo do wydłużenia czasu pisania o dodatkowe 60 minut.

2. Standardowy zestaw zadań

Standardowy zestaw egzaminacyjny z zakresu przedmiotów humanistycznych skonstruowano wokół tematu „Plemiona Europy”. Zestaw sprawdzał umiejętności i wiadomości opisane w następujących obszarach standardów wymagań egzaminacyjnych: **czytanie i odbiór tekstów kultury, tworzenie własnego tekstu**.

Na egzaminie sprawdzano wybrane umiejętności i wiadomości zawarte w podstawie programowej: języka polskiego, historii, wiedzy o społeczeństwie, plastyki oraz ścieżek edukacyjnych: edukacja europejska, edukacja regionalna, kultura polska na tle tradycji śródziemnomorskiej. Podstawę tworzenia zadań stanowiły spójne z motywem przewodnim arkusza teksty kultury: tekst popularnonaukowy, tekst publicystyczny, utwór poetycki, zestaw czterech rysunków, reprodukcja fotografii, dwie reprodukcje miniatur średniowiecznych. Natomiast zadania rozszerzonej odpowiedzi wymagały napisania planu wycieczki i listu do kolegi.

Zestaw egzaminacyjny zawierał 33 zadania, w tym: 20 zadań wielokrotnego wyboru oraz 13 zadań wymagających od ucznia samodzielnego formułowania odpowiedzi. Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań uczeń otrzymywał 50 punktów.

Tabela 3. Plan zestawu egzaminacyjnego

Standardy	Liczba punktów	Waga w %	Numerы zadań
Czytanie i odbiór tekstów kultury (I)	25	50	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 27, 28
Tworzenie własnego tekstu (II)	25	50	21, 25, 26, 29, 30, 31, 32, 33

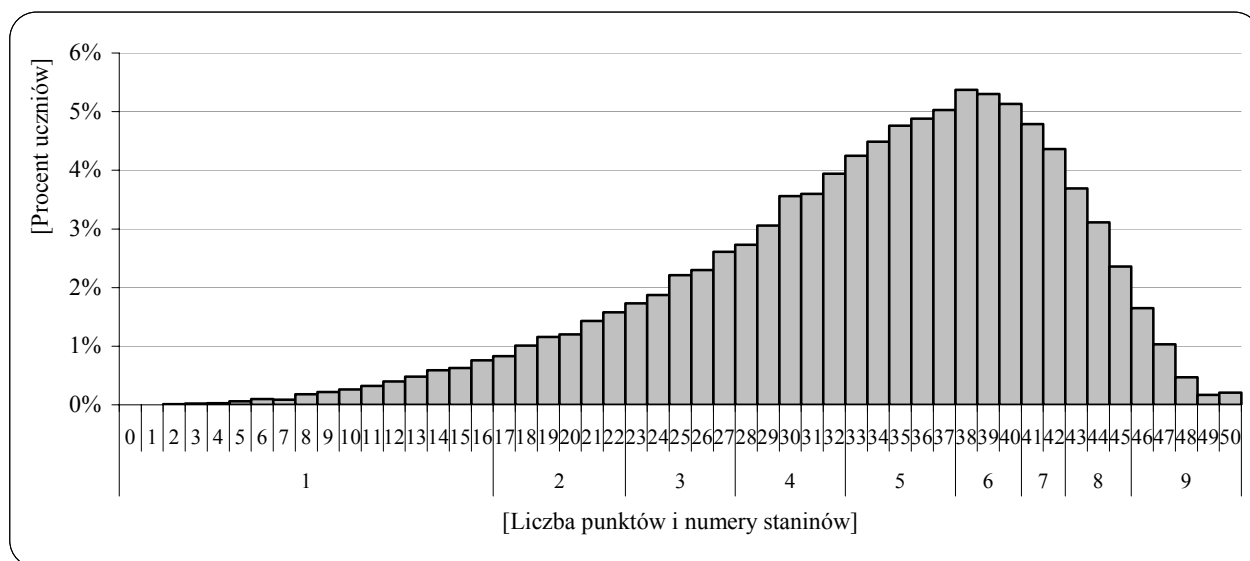
3. Rozkład częstości wyników i pozycja wyniku ucznia w populacji zdających

Za rozwiązanie wszystkich zadań z części humanistycznej uczeń może uzyskać 50 punktów. Interpretując punktowy wynik ucznia, proponujemy odnieść go do wyników uzyskanych przez wszystkich zdających w danym roku. Wynik zdającego odszukujemy w odpowiednim przedziale punktowym dziewięciostopniowej skali staninowej. Dla każdego przedziału podana jest interpretacja wyniku. Na przykład Marcin, który uzyskał 24 punkty (3 stanin) w danym roku ma wynik niski. Ten sposób interpretowania wyniku umożliwia również porównywanie wyników uzyskiwanych w kolejnych latach.

Tabela 4. Wyniki uczniów na znormalizowanej skali staninowej

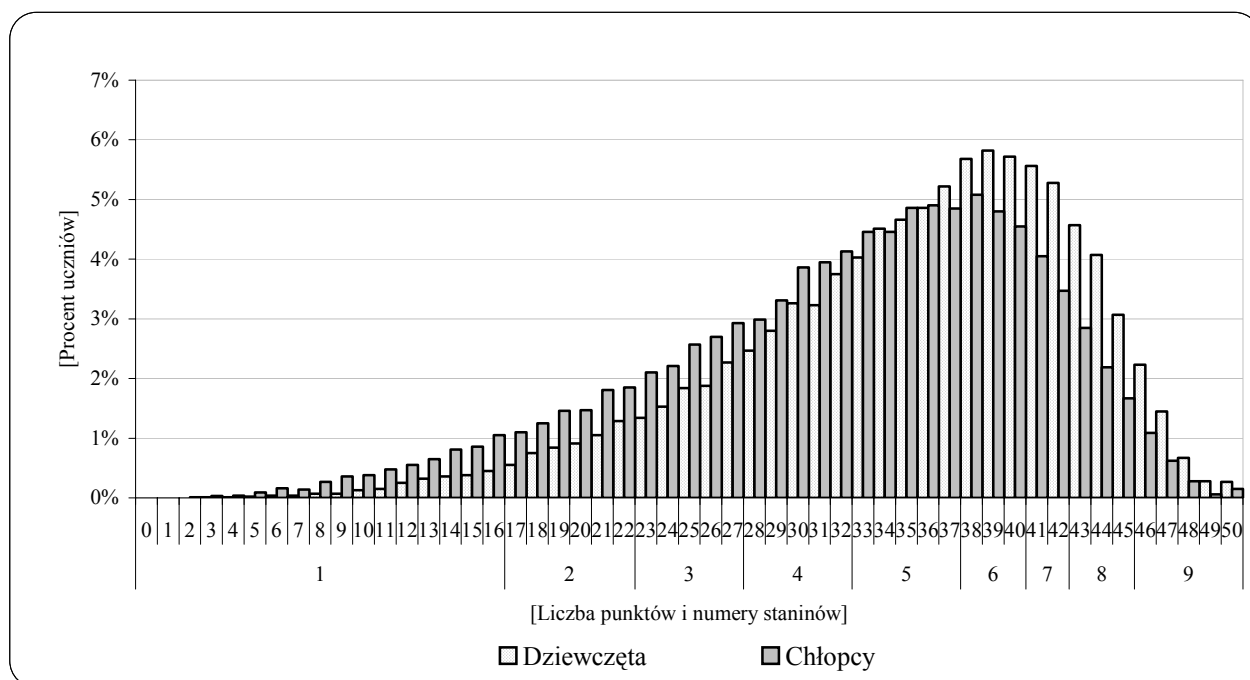
Przedziały punktowe	Stanin	Teoretyczny % wyników	Opis wyniku	Ogół (%)	Dziewczęta (%)	Chłopcy (%)
0 - 16	1	4	najniższy	4,13	2,30	5,90
17 - 22	2	7	bardzo niski	7,20	5,39	8,95
23 - 27	3	12	niski	10,72	8,86	12,51
28 - 32	4	17	nijżej średniego	16,90	15,51	18,24
33 - 37	5	20	średni	23,41	23,28	23,54
38 - 40	6	17	wyżej średniego	15,80	17,22	14,43
41 - 42	7	12	wysoki	9,15	10,84	7,53
43 - 45	8	7	bardzo wysoki	9,16	11,70	6,72
46 - 50	9	4	najwyższy	3,53	4,91	2,20

Wykres 1. Rozkład wyników uzyskanych przez ogół uczniów

Rozkład wyników uzyskanych przez zdających jest silnie asymetryczny – przesunięty w kierunku wyników wyższych, co oznacza, że test okazał się dla zdających stosunkowo łatwy.

Wykres 2. Rozkład wyników uzyskanych przez dziewczęta i chłopców

Dziewczęta częściej niż chłopcy uzyskiwały wyniki wyższe (zob. wykres 2.).

Najwyższy wynik (50 punktów) w części humanistycznej egzaminu uzyskało 0,21% uczniów (dziewcząt – 0,27%, a chłopców – 0,15%). Wynik najniższy (2 punkty) uzyskało 0,01% piszących.

4. Wyniki dotyczące standardowego zestawu egzaminacyjnego

Poniżej przedstawiamy podstawowe wskaźniki statystyczne (tabela 5.) Obliczono je dla ogółu piszących egzamin gimnazjalny w części humanistycznej w województwie śląskim oraz oddzielnie dla dziewcząt i chłopców.

Tabela 5. Wyniki uczniów ogółem i z podziałem na płeć

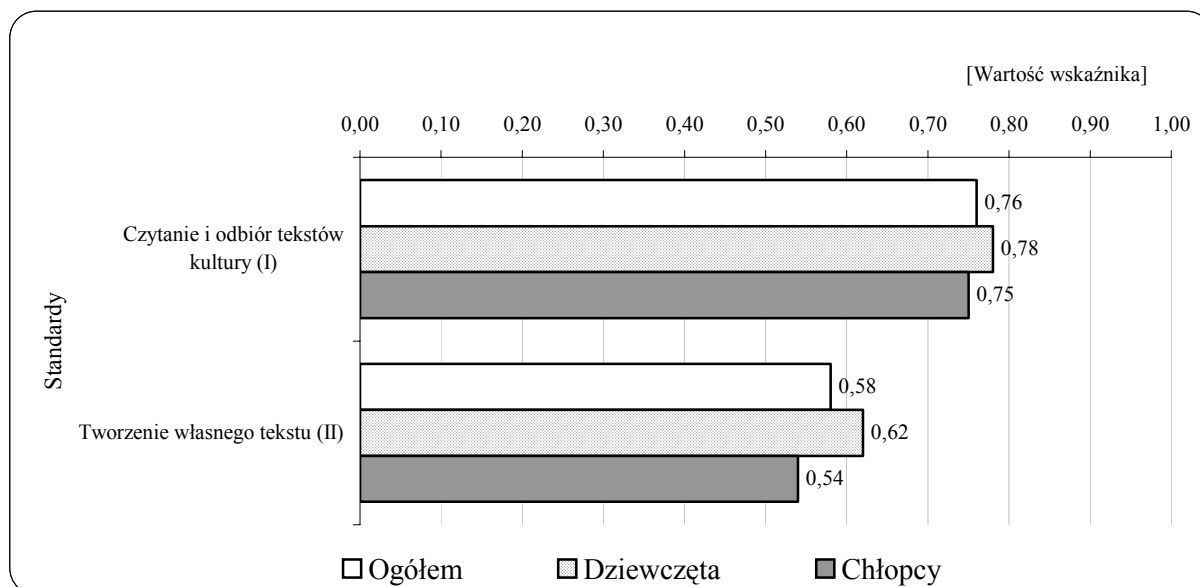
Wskaźniki	Ogółem	Dziewczęta	Chłopcy
Liczba uczniów	61 481	30 137	31 344
Łatwość zestawu	0,67	0,70	0,64
Wynik najczęstszy (modalna - Mo)	38	39	38
Wynik środkowy (mediana - Me)	35	36	33
Wynik średni (średnia arytmetyczna - M)	33,59	35,12	32,12
Odchylenie standardowe	8,36	7,77	8,64

Wskaźnik łatwości dla całego zestawu wyniósł **0,67**, co oznacza, że statystyczny uczeń otrzymał 67% punktów z możliwych do uzyskania.

5. Wyniki dotyczące standardów

Przeprowadzony egzamin dostarczył informacji, na jakim poziomie uczniowie kończący gimnazjum opanowali umiejętności w zakresie czytania i odbioru tekstów kultury oraz tworzenia własnego tekstu.

Wykres 3. Łatwość standardów dla ogółu uczniów i z podziałem na płeć

Zarówno dla dziewcząt, jak i chłopców, standard pierwszy okazał się łatwy, a standard drugi umiarkowanie trudny.

5.1. Czytanie i odbiór tekstów kultury (I)

Za rozwiązanie zadań sprawdzających opanowanie umiejętności ze standardu pierwszego zdający mógł otrzymać maksymalnie 25 punktów. Uczniowie uzyskiwali najczęściej 23 punkty (modalna). Najwyższy wynik w ramach tego standardu (25 punktów) uzyskało 3,89% uczniów, najniższy (2 punkty) - 0,02%.

Wykres 4. Rozkład punktów

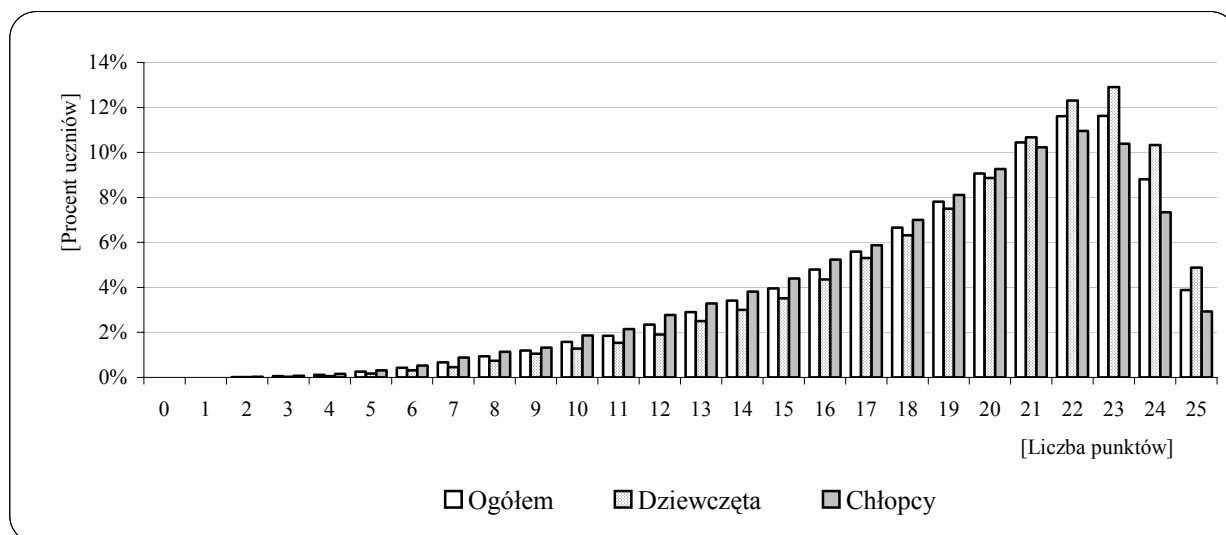

Tabela 6. Wyniki uczniów ogółem i z podziałem na płeć

Wskaźniki	Ogółem	Dziewczęta	Chłopcy
Łatwość standardu	0,76	0,78	0,75
Wynik środkowy (mediana - Me)	20	21	20
Wynik średni (średnia arytmetyczna - M)	19,09	19,57	18,63
Odchylenie standardowe	4,33	4,15	4,45

Tabela 7. Łatwość czynności w zakresie standardu I ogółem i z podziałem na płeć

Sprawdzane czynności Uczeń:	Standard	Numery zadań	Wartość wskaźnika		
			Ogółem	Dziewczęta	Chłopcy
czyta teksty kultury na poziomie dosłownym oraz przenośnym	I/1	4, 8, 11, 12, 13, 16, 19, 24	0,77	0,80	0,75
interpretuje teksty kultury	I/2	10, 22	0,81	0,83	0,79
wyszukuje informacje	I/3	2, 3, 5, 6, 28	0,86	0,87	0,85
dostrzega w odczytywanych tekstach środki wyrazu i określa ich funkcje	I/4	9, 20, 23	0,63	0,69	0,59
odnajduje i interpretuje związki przyczynowo-skutkowe	I/5	7, 15	0,79	0,79	0,79
dostrzega i analizuje konteksty niezbędne do interpretacji tekstów kultury	I/6	1, 14, 17, 18, 27	0,70	0,71	0,69

5.2. Tworzenie własnego tekstu (II)

Za rozwiązanie zadań sprawdzających opanowanie umiejętności ze standardu drugiego zdający mógł otrzymać maksymalnie 25 punktów. Uczniowie uzyskiwali najczęściej 15

punktów (modalna). Najwyższy wynik w ramach tego standardu (25 punktów) uzyskało 0,58% uczniów, najniższy (0 punktów) - 0,28%.

Wykres 5. Rozkład punktów

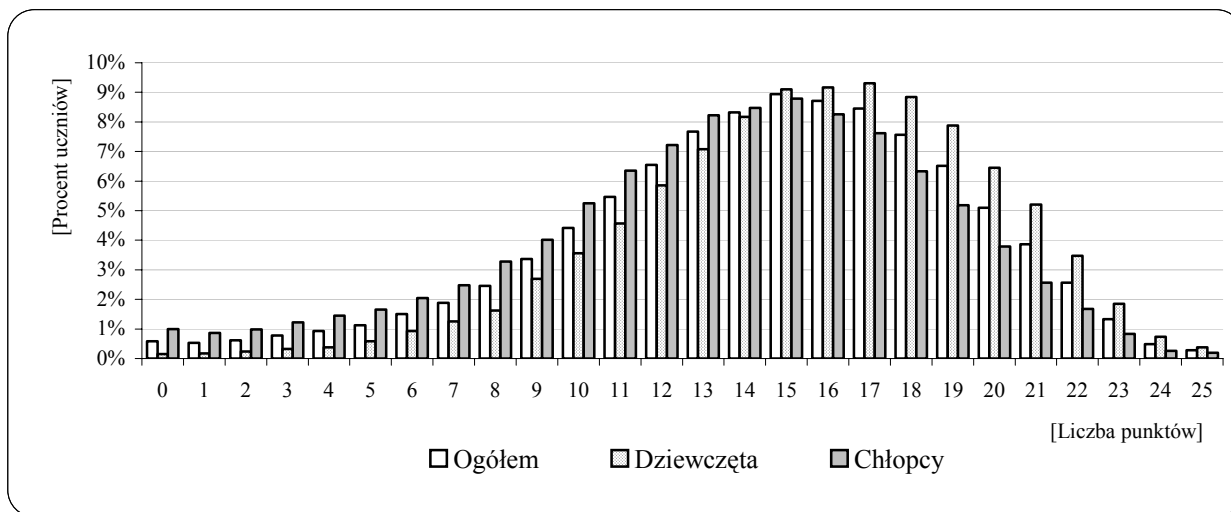

Tabela 8. Wyniki uczniów ogółem i z podziałem na płeć

Wskaźniki	Ogółem	Dziewczeta	Chłopcy
Łatwość standardu	0,58	0,62	0,54
Wynik środkowy (mediana - Me)	15	16	14
Wynik średni (średnia arytmetyczna - M)	14,50	15,55	13,49
Odchylenie standardowe	4,68	4,24	4,86

Tabela 9. Łatwość czynności w zakresie standardu II ogółem i z podziałem na płeć

Sprawdzane czynności Uczeń:	Standard	Numery zadań	Wartość wskaźnika		
			Ogółem	Dziewczeta	Chłopcy
buduje wypowiedź w formie planu oraz poprawną pod względem językowym i stylistycznym	II/1	32.2, 32.4, 33.3.1, 33.4	0,32	0,36	0,28
posługuje się kategoriami i pojęciami swoistymi dla przedmiotów humanistycznych	II/2	26	0,57	0,63	0,52
tworzy tekst o charakterze informacyjnym i perswazyjnym dostosowany do sytuacji komunikacyjnej	II/3	33.1, 33.3.2	0,79	0,82	0,75
pisze tekst na zadany temat, zna i stosuje zasady organizacji tekstu, buduje wypowiedź spójną pod względem składniowym	II/4	32.1, 32.3, 33.2	0,79	0,84	0,74
formułuje argumenty	II/5	21	0,25	0,29	0,22
analizuje, porównuje, porządkuje i syntetyzuje informacje zawarte w tekstach kultury	II/6	25, 29	0,63	0,67	0,60
dokonuje celowych operacji na tekście	II/7	30	0,37	0,37	0,37
wyciąga wnioski	II/9	31	0,81	0,86	0,77

6. Wyniki dotyczące zadań

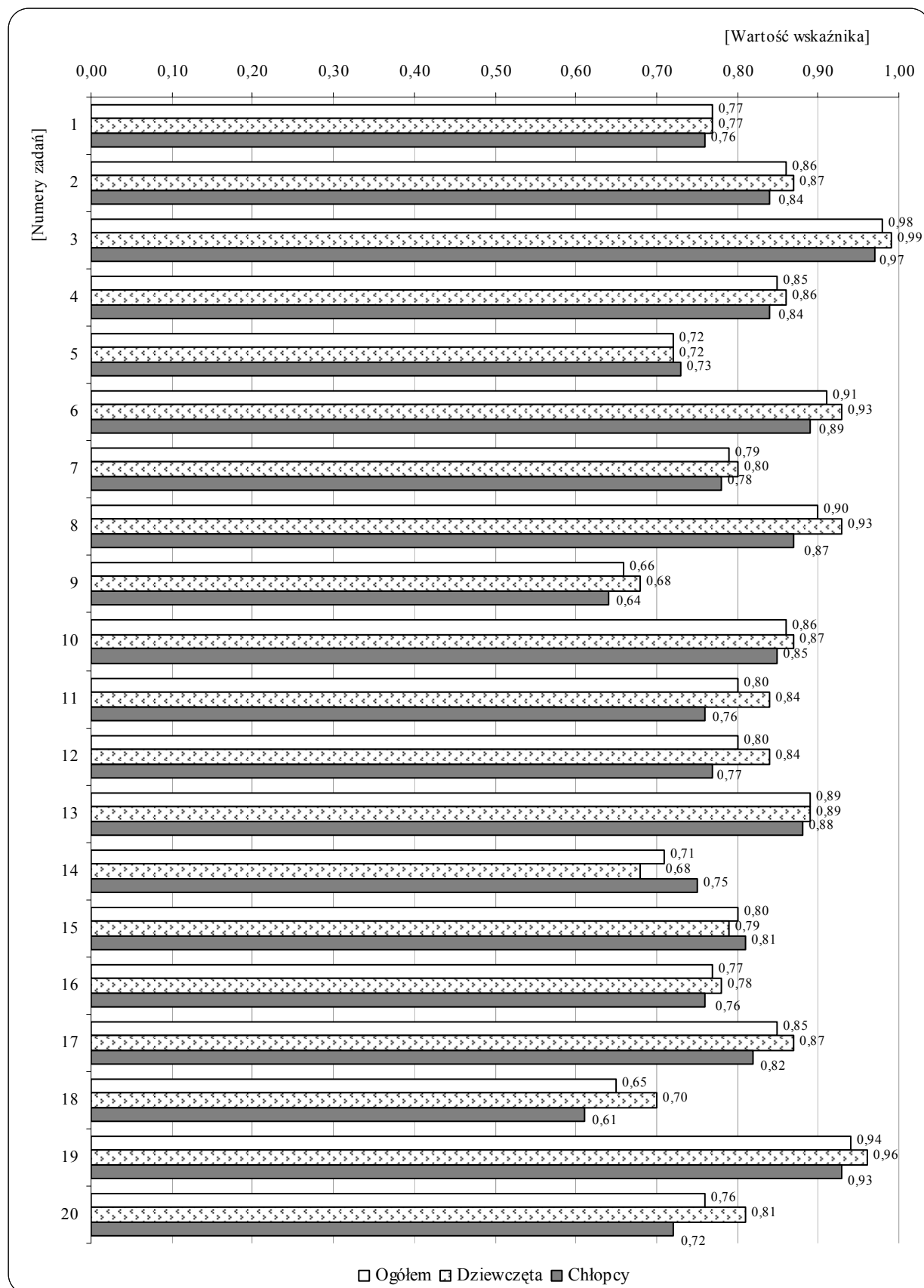
Wykaz czynności sprawdzanych w części humanistycznej egzaminu gimnazjalnego wraz z numerem standardu, reprezentowanego przez daną czynność i wskaźnikiem łatwości dla ogółu uczniów przedstawiamy w tabeli 10. Wskaźniki łatwości dla poszczególnych zadań zilustrowane są na wykresach 6. i 7.

Tabela 10. Łatwość czynności badanych zadaniami dla ogółu uczniów

Numer zadania	Standard	Sprawdzane czynności Uczeń:	Wartość wskaźnika	Liczba punktów	Typ zadania
1.	I/6	dostrzega i analizuje konteksty niezbędne do interpretacji tekstów kultury (określa epokę na podstawie informacji z tekstu)	0,77	1	WW
2.	I/3	wyszukuje informacje (wyszukuje informację z fragmentu tekstu popularnonaukowego)	0,86	1	WW
3.	I/3	wyszukuje informacje (wyszukuje informację z fragmentu tekstu popularnonaukowego)	0,98	1	WW
4.	I/1	czyta teksty kultury na poziomie dosłownym (rozpoznaje dosłowne znaczenie fragmentu tekstu)	0,85	1	WW
5.	I/3	wyszukuje informacje (wyszukuje informację z fragmentu tekstu popularnonaukowego.)	0,72	1	WW
6.	I/3	wyszukuje informacje (wyszukuje informację z fragmentu tekstu popularnonaukowego)	0,91	1	WW
7.	I/5	odnajduje i interpretuje związki przyczynowo-skutkowe w rozwoju cywilizacyjnym Polski i świata (dostrzega skutki wydarzenia historycznego)	0,79	1	WW
8.	I/1	czyta teksty kultury na poziomie dosłownym (rozpoznaje znaczenie znaku graficznego występującego w tekście popularnonaukowym)	0,90	1	WW
9.	I/4	dostrzega w odczytywanych tekstach środki wyrazu i określa ich funkcje (rozpoznaje styl tekstu)	0,66	1	WW
10.	I/2	interpretuje teksty kultury, uwzględniając intencje nadawcy (dostrzega intencję autora tekstu)	0,86	1	WW
11.	I/1	czyta teksty kultury na poziomie dosłownym (rozpoznaje znaczenie wyrazu użytego w tekście)	0,80	1	WW
12.	I/1	czyta teksty kultury na poziomie dosłownym (rozpoznaje ocenę postawy zawartą i skomentowaną w tekście)	0,80	1	WW
13.	I/1	czyta teksty kultury na poziomie dosłownym (rozpoznaje na rysunku stereotyp związany z narodowością postaci)	0,89	1	WW
14.	I/6	dostrzega i analizuje konteksty niezbędne do interpretacji tekstów kultury (dostrzega kontekst historyczny)	0,71	1	WW
15.	I/5	odnajduje związki przyczynowo-skutkowe (dostrzega w tekście przyczynę zjawiska)	0,80	1	WW
16.	I/1	czyta teksty kultury na poziomie przenośnym (odczytuje sens przysłówia)	0,77	1	WW
17.	I/6	dostrzega i analizuje konteksty (rozpoznaje zapożyczenie)	0,85	1	WW
18.	I/6	dostrzega i analizuje konteksty (rozpoznaje konstrukcję składniową we fragmencie tekstu)	0,65	1	WW
19.	I/1	czyta teksty kultury na poziomie przenośnym (odczytuje sens obrazów poetyckich występujących w tekście)	0,94	1	WW
20.	I/4	dostrzega w odczytywanych tekstach środki wyrazu (rozpoznaje środek wyrazu we fragmencie wiersza)	0,76	1	WW
21.	II/5	formułuje argumenty (uzasadnia użycie znaku interpunkcyjnego w tekście poetyckim)	0,25	1	KO
22.	I/2	interpretuje teksty kultury (określa rolę postaci z wiersza)	0,76	1	KO
23.	I/4	dostrzega w odczytywanych tekstach środki wyrazu (charakteryzuje język wypowiedzi)	0,48	1	KO
24.	I/1	czyta teksty kultury na poziomie przenośnym (odczytuje przenośny sens cytatu)	0,24	1	KO
25.	II/6	analizuje, porównuje, porządkuje i syntetyzuje informacje zawarte w tekstach kultury (nadaje tytuł fotografii, posługując się odpowiednimi informacjami z wiersza)	0,73	1	KO
26.	II/2	posługuje się kategoriami i pojęciami swoistymi dla przedmiotów humanistycznych (posługuje się pojęciami z poetyki)	0,57	1	KO

27.	I/6	dostrzega kontekst historyczny niezbędny do interpretacji tekstu (rozpoznaje grupy społeczne, których przedstawiciele ukazani są na ilustracji)	0,51	1	KO	
28.	I/3	wyszukuje informacje (wyszukuje informacje na ilustracji)	0,83	1	KO	
29.	II/6	analizuje, porównuje, porządkuje i syntetyzuje informacje zawarte w tekstach kultury (syntetyzuje informacje na podstawie dwóch tekstów)	0,53	1	KO	
30.	II/7	dokonyuje celowych operacji na tekście (zastępuje wyraz w nazwie motywu przewodniego arkusza jego odpowiednikiem)	0,37	1	KO	
31.	II/9	wyciąga wnioski (formuluje wnioski)	0,81	1	KO	
32.	32.1	II/4	0,60	0,73	1	RO
	32.2	II/1		0,79	1	
	32.3	II/4		0,71	1	
	32.4	II/1		0,17	1	
33.	33.1.1	II/3	0,59	0,71	1	RO
	33.1.2	II/3		0,75	1	
	33.1.3	II/3		0,74	1	
	33.1.4	II/3		0,89	1	
	33.2.1	II/4		0,58	1	
	33.2.2	II/4		0,90	1	
	33.2.3	II/4		0,93	1	
	33.2.4	II/4		0,89	1	
	33.3.1	II/1		0,37	3	
	33.3.2	II/3		0,85	1	
	33.4.1	II/1		0,20	1	
	33.4.2	II/1		0,15	1	
	33.4.3	II/1		0,13	1	

Wykres 6. Łatwość zadań zamkniętych dla ogółu uczniów i z podziałem na płeć

Wykres 7. Łatwość zadań otwartych dla ogółu uczniów i z podziałem na płeć

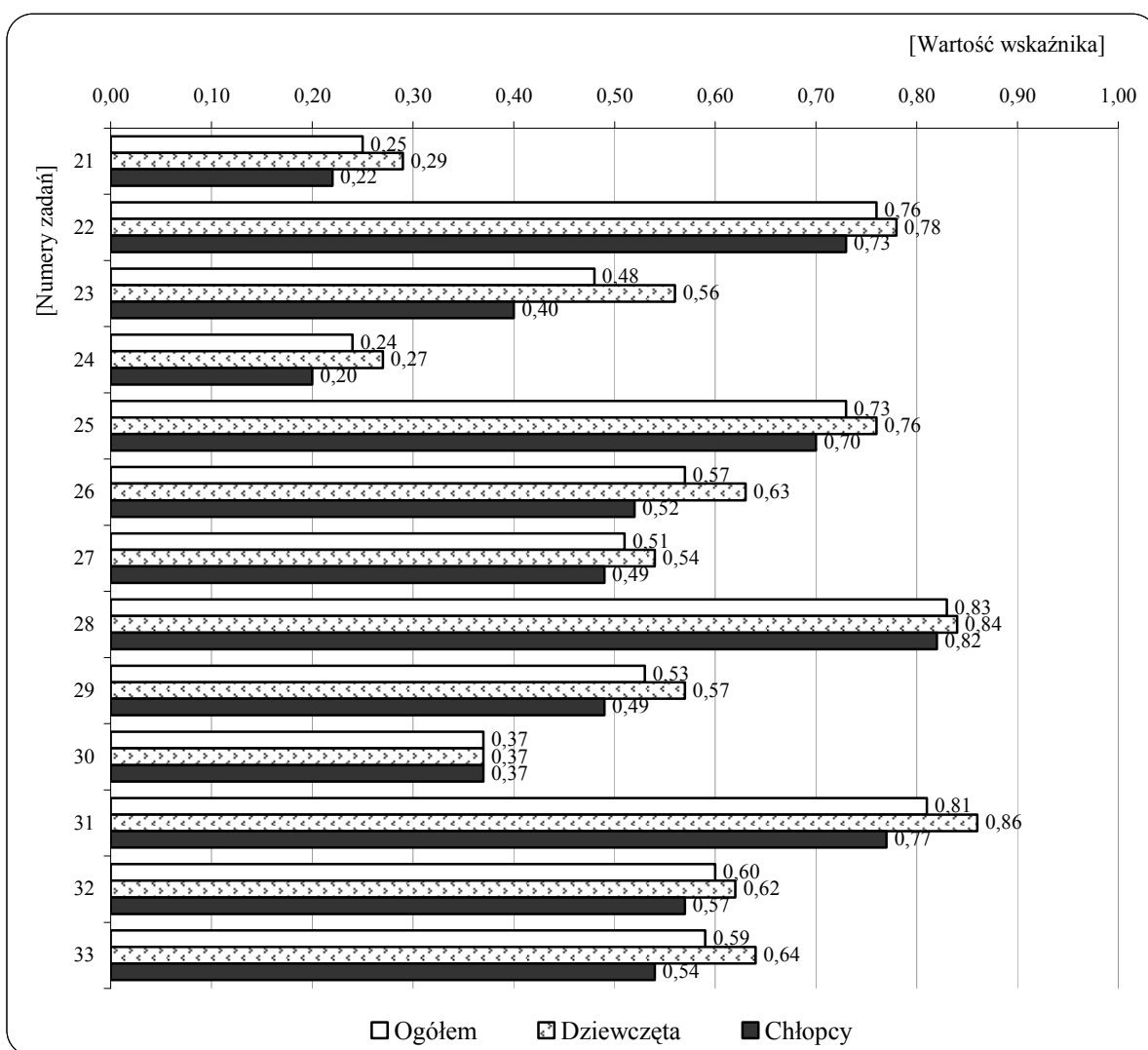

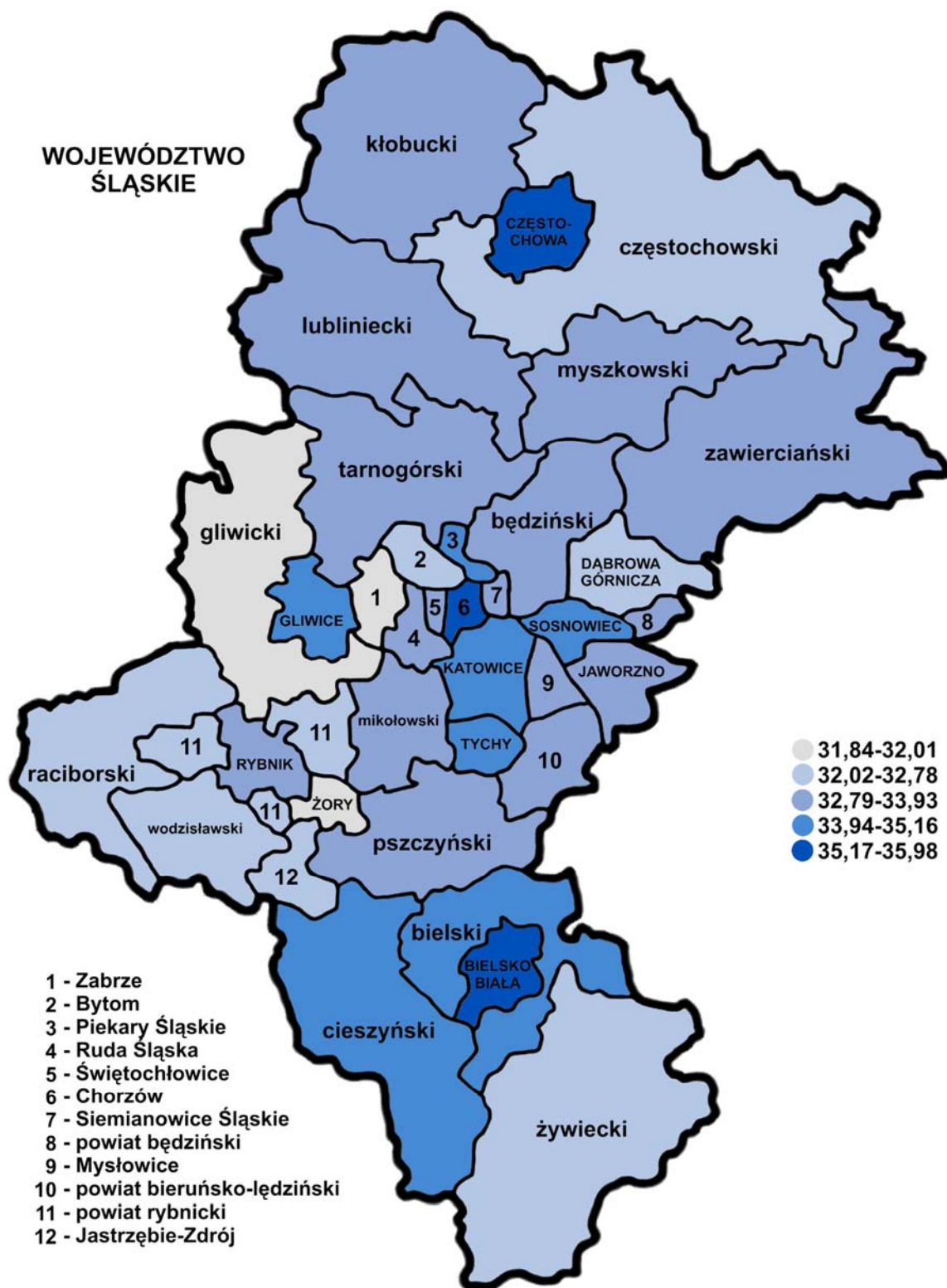
Tabela 11. Łatwość zadań dla ogółu uczniów oraz z podziałem na płeć

Wartość wskaźnika		0 – 0,19	0,20 – 0,49	0,50 – 0,69	0,70 – 0,89	0,90 – 1
Interpretacja		bardzo trudne	trudne	umiarkowanie trudne	łatwe	bardzo łatwe
		Ogółem				
Numery zadań	zamkniętych	-	-	9, 18	1, 2, 4, 5, 7, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 20	3, 6, 8, 19
	otwartych	-	21, 23, 24, 30	26, 27, 29, 32, 33	22, 25, 28, 31	-
		Chłopcy				
Numery zadań	zamkniętych	-	-	9, 18	1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 20	3, 19
	otwartych	-	21, 23, 24, 27, 29, 30	26, 32, 33	22, 25, 28, 31	-
		Dziewczęta				
Numery zadań	zamkniętych	-	-	9, 14	1, 2, 4, 5, 7, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 20	3, 6, 8, 19
	otwartych	-	21, 24, 30	23, 26, 27, 29, 32, 33	22, 25, 28, 31	-

71% zadań zestawu okazało się łatwych i bardzo łatwych dla ogółu piszących. Najtrudniejszymi zadaniami dla ogółu uczniów okazały się zadania 21., 24. i 30., a najłatwiejszymi: 3., 6., 8. i 19.

7. Wyniki części humanistycznej egzaminu gimnazjalnego '2005 w powiatach województwa śląskiego

Zamieszczona poniżej mapa konturowa województwa śląskiego pokazuje terytorialne zróżnicowanie ze względu na wyniki egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej.

Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej w poszczególnych powiatach woj. śląskiego wykazują niewielkie zróżnicowanie - od 31,84 do 35,98 punktu. W celu uporządkowania tych wyników zastosowano pięciostopniową skalę znormalizowaną: średnie wyniki powiatów zostały uporządkowane rosnąco i podzielone na 5 grup zgodnie z zasadą – I grupa to 7% powiatów z najniższą średnią, II - 24%, III - 38%, IV- 24%, V - 7% powiatów. Z uwagi na bardzo małe zróżnicowanie nie należy przeceniać pozycji powiatu na skali.

8. Przekazywanie wyników

Zbiorcze zestawienia wyników egzaminu gimnazjalnego zostały już przesłane do szkół wraz z zaświadczeniami dla uczniów. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 września 2004 r. *w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych* (Dz.U. Nr 199, poz. 2046) uczniowie powinni otrzymać zaświadczenia o wynikach egzaminu wraz ze świadectwem ukończenia szkoły w dniu zakończenia roku szkolnego.

Pełne raporty z egzaminu gimnazjalnego 2005 otrzymają szkoły, organy prowadzące i Kurator Oświaty w sierpniu br.